

Det stycke av stenen, varpå största delen av ristningen befinner sig, är med tre järnkrampor fäst vid runstens nedre del. Det framgår av måtten, att ett stycke fattas mellan de i behåll varande bitarne. Övre styckets längd i mittlinien är 1,17 m, bredden vid nedre gränsen av stenens bortslagna övre hörn 38 cm, nedtill 53 cm. Det undre styckets bredd är däremot överst 63 cm, dess höjd 45 cm, varav 10 cm ovan jord. Slingans bredd 14—15 cm.

Inskriften börjar nedtill på stenens högra sida, och runorna hava toppen inåt stenen. Början av inskriften saknas, r. 1 är **s** nederst på övre stycket, förmodligen slutet av ett namn på *-gils*, följt av punkt. Efter **risti** står åter ett rakt kors. I det följande **istin** saknas nedre staven av **n**, som bortslagits med stenens högra övre hörn jämte följande skiljetecken, större delen av första runan och nedre hälften av **f** i prep. 'efter'. Det är därför omöjligt att avgöra, om prep. varit ristad **iftr** eller **eftr**, den följes av punkt. I namnet **aguta** har **g** en huggen prick. Därefter följer **kup**, vari av **p** större delen av staven och översta delen av bistaven är i behåll.

Fotstycket visar till vänster ett par konvergerande linier, måhända till ett platt ormhuvud eller ormens stjärt.

Inskriften är alltså följande:

— **s · risti + istin iftr · aguta · kup** —

5 10 15 20 23

Ristningen **istin** för *stēn* förekommer ock annars flerstädes. Namnet **aguta** har samma första led som fsv. *Abiorn* Åbjörn, *Afast* i ortn. *Åvestbo*, alltså *ā*; senare leden torde vara *-guti*.

Det är svårt att avgöra, om det följande **kup-** är ordet 'Gud' och börjar en bön för den avlidnes själ, eller begynnelsen av **kup[an]** *gōðan* 'god' som bestämning omedelbart till **aguta** eller någon dess apposition t. ex. *dræng*, *þiægn*. Det senare synes sannolikare, därför att det bortslagna i t. ex. **kup[an · þiakn]** skulle upptaga ungefär lika stort rum som det bortslagna i ett begynnelsenamn på *-gils*, t. ex. **[þurgil]s**, varemot förbönen vida skulle överskrida längden av detta namn.

Fonetisk transskription:

—[gil]s rēsti stēn æftr Aguta gōð[an þiægn]

Översättning: —gils reste stenen efter Agute, en kämpe god.

191. Nybble, Vikingstads sn, Valkebo hd.

Pl. LXVI. Fig. 2 (B. 867).

Litteratur: B. 867; L. 1159; W. 116; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 186; Stephens, *ONRM.* II, s. 762.

Peringskiöld säger stenen finnas vid »Nybbale i Rackerij sochn Walkebo härad», varigenom de felaktiga namnformerna i B. 867 rättas; Rakered socken är nu sammanlagd med Vikingstads sn.

Teckningen i B. 867 visar stenen avslagen nedtill. Enligt måtten i B. 867 har den avtecknade delen av stenen varit 1,52 m hög, 1,41 m bred längs övre kanten. Ämnet har säkerligen varit gråsten.

Enligt B. 867 är inskriften, varav början och slutet saknas, följande:

— : **hir** : **rispi** : **stān** : **pasi** : **uftir** : **krimu** : **fapur** : **si**—

5 10 15 20 25 30

Runan 3 **R** saknar vänstra bistaven, 11 utgör tydligen en binderuna av **a** och **n**, enär staven korsas av två bistavar, av vilka den övre har riktningen av den till **a** och den nedre av en sådan till **n**. På 13 **a** saknas vänstra bistaven. I 31 **s** är nedre staven förlängd till övre slinglinien.

Första namnet har antagligen varit en sammansättning med *-gēr*, vilken sista led är ristad : **hir** och alltså genom kolon skild från den första. Den avlidnes namn **krimu** uppfattar Stephens som ack. sing. i stället för **krim**, vilket icke kan vara riktigt. Tänkbart vore, att **krimu** vore ack. sing. till ett ursprungligt tillnamn *Grīma* f. 'skärm; ansiktsmask; grimma; gallionsbild', men ett sådant finnes icke uppvisat och har kanske undvikits, då *Grīma* även var kvinnonamn. Möjligt men högst ovisst synes mig, att namnet *Grimolf* är åsyftat, sålunda att **f** i det följande **fapur** läses dubbelt och *l* framför detsamma utelämnats såsom i **pufr** L. 749, **hafan** L. 882, **kypefi** L. 1051, se *Runverser*, s. 143.

Översättning: —ger reste denna sten efter Grīma (Grimolf?), sin fader.

192. Rakered, Vikingstads sn, Valkebo hd.

Pl. LXVI. Fig. 3.

Litteratur: B. 866; L. 1158; W. 117; Peringskiöld, *Mon.* VII; Broocman, *Beskr. öfver Östergötland*, s. 187.

Stenen, som enligt B. 866 funnits vid Rakereds kvarn, var försvunnen redan på Broocmans tid, som tror, att den blivit inlagd i någon mur.

Enligt måtten i B. 866 har runstenen varit 1,57 m hög, 69 cm bred över korsets kärna. Ämnet har säkerligen varit gråsten.

Inskriften har enligt B. 866 varit följande:

pura · lit · risa · stin · pini · iftir · ailki · bunta Utom slingan: **sin**

Namnet **ailki** har säkerligen varit ristat **ailka**, om icke **hilka**, vartill L. 1158 rättar detsamma. I **bunta** är **u** vänderuna. Måhända är ock **pini** felläsning för **pina**.

Översättning: Tora lät resa denna sten efter Helge, sin man.